

1867-10-31

AFSENDER

J. C. Jacobsen

MODTAGER

Carl Jacobsen

FAKTA

Type:
Letter

Sprog:
Dansk

Afsendersted:
København

Modtagersted:
Wien

Arkivplacering:
Uden FA-nummer, æske F 3,1

Keywords:
Industrial archaeology, brewery
design, brewery technology

SUMMARY

Mostly about brewery technology. J. C. Jacobsen tells about the the new Knippelsbro in Copenhagen.

TRANSSKRIFTION

Carlsberg d 31 Oct 67

Kjære Carl!

Det gjør mig ondt af det Brev, vi modtog idag, at se, at Du har havt Ubehageligheder i Lichtenstein's Bryggeri og er bleven fordreven derfra, men jeg kan dog ikke billige den Tone, hvori Du omtaler denne Hændelse og navnlig beklager jeg, at Du ikke har vendt Blikket mod Dig selv og undersøgt om Du ikke selv har været noget ubetænksom.- Jeg maa i den Henseende minde Dig om de Raad, jeg gav Dig ifjor, da Du skulde introducere Dig i Strasbourg, ved hvilken Leilighed jeg gjorde opmærksom paa den Skinsyge, der i Almindelighed - overalt - hersker mellem Industridrivende der ere Concurrerter, navnlig naar de bor i samme By. Særligt gjorde jeg opmærksom paa, at Du let vilde blive betragtet med Mistillid, naar Du besøgte flere Bryggerier paa samme Sted og jeg paalagde Dig i saa Fald at iagttage den største Discretion og ikke at tale paa det ene Sted om hvad Du saae paa det andet.- Her hjemme hos mig

har Du ikke seet en saadan Hemmelighedsfuldhed, men - foruden at en Saadan ikke ligger i min Character og Tænkemaade - har jeg ikke behøvet den, fordi jeg vidste, at jeg var mine Concurrerter overlegne i Indsigt og Dygtighed og fordi jeg til en vis Grad endog ønskede at have en Concurrence, da det slet ikke var mig behageligt at være factisk monopoliseret. Anderledes forholder det sig derimod i en By, hvor flere staae paa lige Trin og hvor Bevarelsen og Udvidelsen af Afsætningen beroer paa smaa Nuancer i Øllets Behandling, der give det ene Bryggeri Fortrinet for det Andet. Der gjelder det for hver Enkelt om at drage Fordel af sin Flid og Tænkksomhed og man kan egentlig ikke fortænke Nogen i, at han ikke vil bortkaste Frugten deraf til Concurrerter som ikke ville gjøre Gjengæld.- Jeg vil saaledes ingenlunde give f.Ex en Udsending fra Grosserer Owen paa Aldersro Adgang til at gaae i mit Byggerie fordi han ikke fortjener en saadan aaben Imødekommen.- Men hvad Garanti har en Brygger

i Wien for, at en Fremmed som gaaer i hans Bryggeri ikke gaaer en anden Bryggers Ærinde ? Det kan derfor nok være, at Du burde havet givet dig noget mere Tid med at foretage Undersøgelser med Thermometer og Saccharometer osv, indtil Du var bleven mere bekendt med Braumeister og Gährführer og havt Leilighed til at indgyde dem Tillid. I hvert Fald viser det Passerede, at det var uforsigtigt at foretage slige Undersøgelser paa en Tid da Vedkommende ikke vare tilstede, hvorved Du i deres Øine har paadraget dig Skin af at ville gjøre det i Smug. Havde Du havt noget mere Menneskekundskab vilde Du vistnok ogsaa kunne have forudseet Dette. Nu er Du bleven belært af Erfaring, men jeg troer dog at burde bidrage Mit til at klare dine Forestillinger for at Du ikke skal glemme den gyldne Leveregel stadigt at overveie om det, man har gjort, ikke kunde have være gjort bedre og om et Uheld, der har mødt En, ikke kunde have været undgaaet, naar man havde baaret sig fornuftigere ad.

Jeg troer at din Fremstilling af de forskjellige Cathogier af Practikanter er meget træffende og at Du ogsaa rigtigt har opfattet den Maade hvorpaa disse 3 Classer blive betragtede af Personalet i Bryggerierne. Men deraf følger saavidt jeg skjønner, at Du, naar Du vil lære Noget, hvortil Du jo trænger, maa rette Dig saavidt muligt efter dem hvis Imødekommen Du attraaer og ikke vente eller forlange, at de skulle handle efter dit Hoved. Holder man i Wien ikke af "intelligente" Lærlinge, der gaae og kigge i Alting og "notere" hvad de have seet, nuvel! saa meld dig som "arbeidende" Praktikant - det holder Du jo selv af - og medens Du gaaer og deltager i Arbeidet, lægger Du i al Stilhed Mærke til det, der interesserer Dig taler snart med Een, snart med en Anden, helst med dem, der have Lyst til at meddele, studerer de forskjellige Personers Character og slutter deraf hvorvidt Du tør gaae hos hver af dem med dine Spørgsmaal og Forskninger

hos Dem, der gjerne ville lade deres Lys skinne, holder man sit eget Lys under en Skjeppe og spørger ganske naivt som en Uvidende; hos dem, der gjerne ville høre, fortæller man meget, men roser ikke Andres Methode formeget og taler aldrig uden stort Forbehold om hvad man har seet i samme By.- Paa denne Maade kan man efterhaanden og stykkeviis samle Alt hvad man ønsker at vide. Man noterer Intet paa Stedet, medmindre man er vis paa, at det ikke bliver taget ilde op, men benytter den første

Leilighed til at optegne det afsides.- Man spørger heller ikke om formeget paa eengang, men ligesom tilfældigviis, uden en bestemt Hensigt. - osv

Det har været mig paafaldende, at man paa 2 Steder har gjort Humlekammeret til en Hemmelighed. Det maa dog have en Grund, men hvilken ?Har Du talt med Louis Hatt derom? Det er falden mig ind at man maaskee anvendte et eller andet Klaringsmiddel, f. Ex Karaghen-Moos og blandede det i Humlen.- Koger man Humlen i Wien som i Strasbourg i delviise Tilsætninger ? Kommer al Humlen fra Bøhmen ? fra Saaz, Auscha Leitmeritz ? Hvormange % holdt saa Urten til

Lagerøl i Lilienthal ? - Hvorlænge har man endnu gl Lageøl fra sidste Vinter ? Hvorledes fylder man Øllet paa Lagerfadene ? meget langsomt, fordelt paa mange Fade ? eller hurtigt ? hvorledes gjorde de det hos Ehrhards ?

Det fornøer mig, at det er bedre med vor Chr. Hansen.- Det var en for mig overraskende Nyhed som Theophilus havde fortalt dig om Theatrets Nybygning. Jeg veed Intet derom og det er altsaa ikke noget af Rigsdagen vedtaget, men jeg haaber at Sagen er den, at Ministeren vil foreslaae det og saa tænker jeg nok at det gaaer igjennem, NB, med et klækkeligt Bidrag fra Communen.Jeg haaber da at Hansen har paatænkt en passende Plads i Forbindelse med Bygningen til statuer af Øhlenschläger og Holberg. Førstnævnte Statue trænger til en Bagvæg.- Der bygges meget paa Gammelholm og taalelig smukt, men intet i større Stil undtagen Banken.- Knippelsbro er endelig vedtaget - som Klapbro - og overdraget til Burmeister. Der sættes Bolværk paa Gl Holm henimod Nyhavn og denne ny Quai bliver vel færdig næste Aar. Ogsaa mellem Knippelsbro og Langebro arbeides der rask paa den nye Quai.- Det lader nu til Jerichau vil tage for Alvor fat paa Ørsteds Monument, med nogle smaa Forandringer

Hans Kone, som besøgte mig igaar, stillede i Udsigt, at Modellen til det Hele skulde være færdig næste Efteraar. Jeg vil haabe det og skal drive paa, det bedste jeg kan.- Prof Nielsens Buste er nu færdig i Marmor og meget smuk. Jeg har endnu ikke talt med Rector og veed derfor ikke om Universitetet vil have den. Baade Nielsen og hans Familie vare overordentlig tilfredse over deres Modtagelse og Ophold i Norge. Han blev ogsaa meget stærkt

feteret og han har virkelig stor Fortjeneste af at have brudt Isen og gjort Begyndelsen til et nærmere Samqvem mellem Nordens Universiteter og det paa en eclatant Maade.- Hvo skulde for nogle Aar siden have troet at han skulde blive Propagandist for den nordiske Eenhedstanke? ikke i Ord men i Gjærning-. Jeg troer at hans Omgang med

mig har nogen Deel deri.- Jeg var fornylig atter i Selskab med Goldschmidt hos Fr. Djørups og han kørte med os hjem til hans Bopæl paa Vesterbro. Det havde jeg for nogle Aar siden heller ikke troet muligt; men nu er han ogsaa i politisk Henseende Heelt forandret. Jeg havde lyst til at tale med ham om hans "Skavank", men fulgte den Regel, han selv sagde at han følger: ikke at kritisere mundtligt og jeg havde jo Adskilligt at udsætte. Han er meget interessant at tale med, men mere pikant end grundig. Hans Forestilling om "Forsoning af Tro og Viden" forekom mig især temmelig uklare.-

Din Moder har i disse Dage havt meget travlt, da hun skulde skifte Huusjomfru idag og har derfor ikke kunnet skrive dennegang. Hun beder mig hilse Dig.- Fra Boje, som nylig reiste har hun vel hilst Dig.- Mon han træffer Pio Nono eller Garibaldi i Rom. Jeg haaber den Første. Lev vel ! Din Jacobsen
d. 1 novbr.

P.S: Franskmændene ere i Rom, altsaa faar Boje dog Paven at see i "Function"

+ 31/10 67

Carlsberg d 31 Oct 67.

C.M.
Kjære Carl!

Det gjør mig auct af dit Brev, mi uadtagelse
idag, at jeg, at du som fandt Ubefageligst i
Lehtenskeins' Brevgjens og er bleven færdig
dengang, men jeg kan dog ikke hilleje des Caus.
Jeg er du antaler demme fandelse og uvanlig
heltages jeg, at du ikke som mest helikket med
dig selv og uindendigt om du ikke selv som
narrt meget betænksom. - Jeg var i den
første ende mindst dig om de Bred, jeg var dig
ifjor, da du skildt indledningen dig i Strasbourg,
med Giller Løiligt jeg gjordt opmærksom paa
den Brevgjens, der i Almindelighed - ansvart -
Jeg er mellem Gudstidens ender der som en
innocentes, uadtagelse var de hos i samme Brev.
Paa det gjordt jeg opmærksom at jeg, at du vil
ville blive betragtet med Brevskilt, naar du
besøgte flere Brevgjens paa samme Sted og jeg
gaaede dig i saa fald et iagttage den stærke
disceretens og ikke et sals paa det ene Sted om
Jeg er der paa det andte. - Jeg glemmer for mig

Jeg vil ikke sige en saadan ^{best} sammensætning af
en - foruden at en saadan ikke ligger i min
Egenskaber af Carlsbergs - for jeg ikke besvare
den, fordi jeg vilde, at jeg var min Carlsbergs-
mændes ansvarlige: Tilstod og sig sig selv og
fordi jeg vil en mit Gode endog i det at gøre
en Carlsbergs, da det skal ikke være mig besvaret
at være faktisk ansvarlig. Andet andet
forholder det sig nemlig i en Lige, som flere flere
for lige Lige og som Carlsbergs og Carlsbergs
af Affæringerne herover for Carlsbergs
Skattebesværet, der giver det en Carlsbergs
Carlsbergs for det andet. Der gjælder det for
som fuldt en at gøre Carlsbergs af Lige Lige
og Carlsbergs og man vilde Carlsbergs ikke
for Carlsbergs Lige i, at som ikke vil Carlsbergs
Carlsbergs Lige det Carlsbergs Lige ikke vilde
gjøre Carlsbergs. - Jeg vil Carlsbergs Carlsbergs
gjøre Carlsbergs en Carlsbergs for Carlsbergs Lige for
alderes Carlsbergs det at gøre i min Carlsbergs
fordi som ikke Carlsbergs en Carlsbergs Lige Lige.
Carlsbergs. - Men som Carlsbergs for en Carlsbergs

i Wien for, at en Samfund kan gaaes: Jant
lenngjænsi ikk gaaes en anden lenngjænsi
Det kan drøfes udt naar, at di kunde faa
giort dig noget mere Tid end at faa
Kundensjælses und Ernammenter og Sættarament
ofn, indtil di var klædt mere behjænt und
berøimiffes og Gæstfrihed og Jant Lærligst hi
at indgjedt den Tiltid. I Jant Tald mig
det Jantende, at det var isærlykt at faa
stejs Kundensjælses og en Tid da det Samfund
ikk man kildede, Jant di: Det Jant for
gædroyet dig Jant af at ville gjæns det: Jant
Jant di Jant noget mere Samfundend
milde di mistede og Jant Jant Jant Jant
di at di klædt behjænt af Jant, men Jant
Jant Jant at kunde bidragt mit hi at klædt
di Jant Jant Jant at di ikk det Jant
di Jant Jant Jant at Jant Jant Jant
Jant Jant Jant, ikk kunde Jant Jant Jant
og en at Jant, det Jant Jant, ikk kunde
Jant Jant Jant, naar man Jant Jant
sig Jant Jant ad.

Jeg tænker at din Indsigelse af de faa
Kallige Tolkninger af praktiske og so
meget træffende og at du ogsaa rigtig har
afsat den Maade paasigende 3 Maaned
blime betagelse af professorat i Copenhagen
Men dog følger paadit jeg tydelig, at du
maas du vil have noget, saadant du jo kun
maa vilde dig paadit uueligt efter den pris
betragtningen du altsaa og ikke maale
alles forudsigt, at de vilde faadit efter dit
] samt - faldes uen i Wien etc. af "intelli-
gent" Lærere, der gaar og ligger i Almind
og "naturs" fad de faa fad, uen al! saa
ueld dig saa "advidende" praktisk - at
faldes du jo fad af - og med det du gaar
og deltagere i Altsaa etc, ligger du i al
Kilpe Maade, det at der indkommer dig
Leder fad med fad, fad med en Anden,
fald med den, der fad Lige det at indvile,
studerer de faadiglige fad fad fad
og stillet dog paadit du har gaar for
fald af den med din fad fad og fad fad.

31/10 67
Jes den, der givner vilke lade dem Lige Rimen,
Jædet man sit eget Lys inden en Kjegge og
Kjærges ganske uvidt som en Uvidend; Jes
den, der givner vilke Jæne, fastholder man meget,
men rofer ihl Andet Kællade foruuzet og
kalder aldrig inden Rest Læbefald om Jæd man
Jes sit i saune Lij. - Jes den, der Maad den
man efterfønder og sig Manis Jæde Alt Jæd
man ænder at vide. Man vedens Tædet gæ
Mædt, medvinder man er mig gæ, at det ille bliu
køget ildt op, men beuget den første Læligst
lit at og tegne det affidat. - Man kjærges Jæde
ihl om foruuzet gæ sang og, men ligesom lit
fældig mig, inden en bestemt Jæfæst. - om.
Det Jes navet mig gæfældend, at man gæ 2 Kæde
Jes eget Jædelæuuzent lit en Jæuuzelig Jæd.
det man sig Jæne en Gæud, man Jællan ?
Jes ihl lalt med Læue Kæll denam ? ihl det
er fælden mig ind at man maaden amoude ihl
illu andet Kæuuzing midde, s. h. Læuuzen. Mædt
og Kæuuzde ihl i Jæuuzen. - Læge man Jæuuzen
i Wien som i Kæuuzen; ihl det Kæuuzing ?
Læuuzet at Jæuuzen for Kæuuzen ? for Læge, Kæuuzen
Læuuzerity ? - Jæuuzen gæ Jædt for Kæuuzen lit

Lagret i Lilliefelt? - Jænkens for man
anden af Lagret fra Sidske Heitow? - Jænkens
fylden man flidte for Lagretsdæm? meget lang,
samt, fundret for mange Læde? eller Jænkens?
Jænkens gjænde de de for Eckharts?

Det fornuftig mig, at det er bedre end naar
Chr Hansen. - Det naar en for mig anerkend
Næst fra Theophilus Jænkens fastelt dig en Gæst
Næstning. Jeg med Tildel dræm af det er allfor
ikke noget af Lærdagen Hæsting, men jeg Jænkens
at Bagen er den, at Ministeren mit forstaa
det og for lænke mig naar at det gæmst igjæmst,
at, end de Hæsting Lærdag for Lænkens,
jeg Jænkens de at Hansen for gænkent en gænkent
Jænkens: Lænkens end Lænkens de Hæsting
af Pænkentlag og Hæsting. Lænkens Hæsting
Lænkens de en Lænkens. - Det Lænkens meget
for Jænkens og Lænkens Jænkens, men ikke
i Hæsting Hæsting Lænkens. - Lænkens
er endelig Hæsting - for Hæsting - og anerkend
drænt de Hæsting. Det Hæsting Lænkens
for Hæsting Jænkens Hæsting og drænt mig

J. C. JACOBSENS ARKIV
CARISBERGFONDET

Quai bleiv nel ferdig medt Aas. Og saa
medlemme Løjtnanterne og Løjtnanterne ombudet der
medt paa den og Quai. - At ladet sin til
Jenssen mit bage for Aas sat paa Posten
Maurits, med nogle paa Landmænd.
Jenssen, som besøgte mig ogsaa, skilte:
bedst, at skeddene til det nye Skole med ferdig
medt Aas. Jeg vil sige det og det skilte
paa det medt jeg kan. - Prof. Nielsen skilte
at sin ferdig: Maurits og nogle skilte. Jeg
for medt det skilte medt Aas og medt Aas
det sin skilte medt Aas den. - Aas
Nielsen og Jenssen medt skilte
medt det skilte og Aas: Norge. Jeg
Aas og saa medt skilte skilte og Jenssen
medt det skilte skilte af at Aas skilte Aas
og gjent skilte til et skilte Aas
medt det skilte skilte og det paa sin
skilte Aas. - Jenssen for medt Aas
skilte Jenssen skilte at Jenssen skilte skilte
for den skilte skilte. - Aas: Aas sin:
Jenssen - . Jeg skilte at Jenssen skilte medt

minj far megen vel drar. - Jeg naar for-
sigelig alles: Brevet med Gældbetæning for
Fr. Ørskov og Jan Gierke med ^{den} det far
brevet paa Holsten. Det fandt jeg for meget
dars siden jellen ikke troet muligt; men nu er
far ogsaa i gældigt fjerdeendjæll forandret.
Jeg fandt sigt det at tale med far om fjerde
"Kassant", men fulgte den Legal, far selv
sagde at far fulgte: ikke at erklære uimodtøj
og jeg fandt jo Adskilligt at utvæle. far er
meget interesseret at tale med, men mere
gibet end grundig. far Læsestillingen om
"Lanfacing of Eros og Hviden" forstam mig ifar
Læsestatig utvæle. -

Min Maden far: I det Næste fandt meget brakt,
da far funder sigt fjerdeendjæll idag og far
darker ikke fjerdeendjæll fjerdeendjæll. far beder
mig at fjerde sig. Lea Bøje, far sigt mig
far far med sigt sig. - Man far brakt Pio
Kano eller Garibaldi: Sam? Jeg faaber
den Læse. Len med!

Min Jacobsen

21 Næste.

J.C. Jacobsens arkiv om: Brev, alle fra Bøje sigt far om: "Læsestatig"